

Встановлення та припинення опіки (піклування)

Опіка та піклування – це система заходів, спрямованих на забезпечення особистих і майнових прав та інтересів неповнолітніх дітей, які не можуть самостійно здійснювати свої права.

У яких випадках встановлюється опіка (піклування)

Опіка, піклування встановлюється над дітьми-сиротами і дітьми, позбавленими батьківського піклування і є однією з сімейних форм влаштування таких дітей (поряд з усиновленням, влаштуванням у прийомну сім'ю чи дитячий будинок сімейного типу). Опіці підлягає дитина, яка не досягла 14 років, а піклування – від 14 до 18 років.

Опіка (піклування) над неповнолітніми (малолітніми) дітьми, встановлюється, якщо батьки: померли, невідомо їх місцезнаходження, визнані в судовому порядку безвісно відсутніми або померлими.

Опікуном (піклувальником) може бути особа

За згодою дитини повнолітня дієздатна особа.

Переважне право серед кількох людей, які бажають стати опікунами або піклувальниками над дитиною, надається:

- родичам дитини незалежно від місця їхнього проживання;
- особам, у сім'ї яких проживає дитина під час виникнення підстав щодо встановлення опіки або піклування.

Опікуном (піклувальником) не можуть бути особи:

- не досягли 18 років;
- визнані у встановленому порядку недієздатними або обмежено дієздатними;
- перебувають на обліку або лікуються в психоневрологічних і наркологічних установах;
- раніше були опікунами або піклувальниками й з їхньої вини опіка (піклування) були припинені;
- позбавлені батьківських прав;
- інтереси яких суперечать інтересам осіб, які підлягають опіці або піклуванню;
- засуджені за здійснення тяжкого злочину.

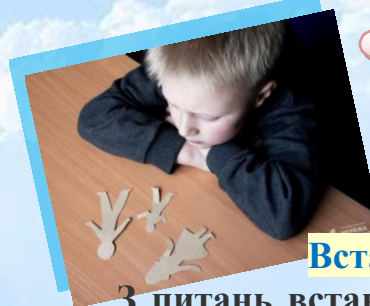
Опіка, піклування встановлюється над дітьми-сиротами і дітьми, позбавленими батьківського піклування,

Опіка, піклування над дітьми встановлюється до повноліття дитини (якщо батьки померли, покинули дитину, не можуть піклуватись про дитину за станом здоров'я тощо) або на визначений термін (батьки відбувають покарання за скоєння злочину, перебувають під слідством тощо).

Порядок організації опіки і піклування в Україні визначається: Конституцією України, Сімейним кодексом, Цивільним кодексом, а також низкою законів України та підзаконних актів.

При призначенні дитині опікуна або піклувальника органом опіки та піклування враховуються особисті якості особи, її здатність до виховання дитини, ставлення до неї, а також бажання самої дитини.

У разі призначення опікуна, піклувальника враховується бажання дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування. Бесіда з дитиною проводиться працівником служби у справах дітей з урахуванням її віку, обставин, за яких вона втратила батьківське піклування, не принижуючи гідність дитини та осіб, які виявили бажання взяти її під опіку, піклування.

Встановлення опіки, піклування

З питань встановлення опіки та піклування потрібно звертатись до органу опіки та піклування за місцем проживання дитини або особи, яка виявила бажання стати опікуном, піклувальником.

Рішення про встановлення опіки, піклування приймається у місячний строк після подання заяви і документів до служби у справах дітей.

Родичі, в яких проживає дитина-сирота або дитина, позбавлена батьківського піклування, що мають намір взяти її під опіку, піклування, курс навчання не проходять.

Обов'язки опікуна, піклувальника:

✚ виховувати дитину, піклуватися про її здоров'я, психічний стан, фізичний і духовний розвиток, готувати до самостійного життя, забезпечувати її догляд і лікування;

✚ створювати належні побутові умови та умови для здобуття дитиною повної загальної середньої освіти;

✚ вживати заходів до захисту цивільних прав та інтересів підопічного.

Права опікуна, піклувальника:

✚ самостійно визначати способи виховання з урахуванням думки дитини і рекомендацій органу опіки та піклування, вимагати повернення дитини від будь-якої особи, яка тримає її у себе не на підставі закону або рішення суду; давати згоду на усиновлення підопічного;

✚ самостійно здійснювати витрати, необхідні для задоволення потреб підопічного, за рахунок призначеної державної допомоги, пенсії, аліментів, доходів від майна підопічного;

✚ представляти інтереси підопічного в установах, організаціях, закладах;

✚ опікун, піклувальник не має права перешкоджати спілкуванню дитини з її батьками та іншими родичами, за винятком випадків, коли таке спілкування суперечить інтересам дитини.

Припинення опіки, піклування

Опіка, піклування припиняється в разі:

- ✓ передачі дитини батькам (усиновлювачам);
- ✓ досягнення дитиною повноліття, реєстрації шлюбу, надання повної цивільної дієздатності;
- ✓ смерті опікуна, піклувальника або підопічного;
- ✓ зміни форми влаштування дитини.

Звільнення опікунів (піклувальників) від їх обов'язків

Орган, який встановив опіку, піклування, за заявою особи може звільнити її від здійснення повноважень опікуна, піклувальника.

Особа може бути звільнена від обов'язків опікуна або піклувальника дитини у випадку, коли між опікуном, піклувальником та дитиною склалися стосунки, які перешкоджають здійсненню ними опіки, піклування.

За заявою органу опіки та піклування суд може звільнити особу від повноважень опікуна або піклувальника у разі невиконання нею своїх обов'язків, порушення прав підопічного, а також у разі поміщення підопічного до навчального закладу, закладу охорони здоров'я або закладу соціального захисту.

Служба у справах дітей
Чортківської міської ради
м. Чортків, Тернопільська обл.,
вул. Тараса Шевченка, 21
тел. (0-3552)2-29-25